

Aan: Leden van de werkgroep Testketen GGDGHOR

Van: 5.1.2e

CC: 5.1.2e en 5.1.2e

Datum: 14 januari 2021

Betreft: Advies Dienst Testen ten aanzien van uitwassen/verwijderen swabs in teststraten

Beste leden van de Werkgroep Testketen,

Op 30 december heeft de Adviesgroep Kwaliteit Dienst Testen een advies geschreven over het uitwassen/verwijderen swabs in teststraten. Dat advies staat hieronder weergegeven.

Aanleiding/Context

In september zijn er signalen gekomen van een teststraat die de swab(s) uit de monsterbuis verwijderen voordat ze naar het laboratorium worden getransporteerd. Na contact met de desbetreffende teststraat en het betrokken laboratorium bleek dat dit proces niet gevalideerd was. De rationale voor het verwijderen van de swabs in de teststraat en niet in de laboratoria, komt voort uit het feit dat het handmatig verwijderen van swabs in het laboratorium een arbeidsintensief proces is en dit het laboratorium beperkt in testcapaciteit. Het verwijderen van swabs in de teststraat gebeurt op initiatief van individuele laboratoria. gebeurt op eigen initiatief.

Via deze weg brengen we jullie op de hoogte dat het uitwassen/ verwijderen van swabs uit de monsterbuis vanwege het contaminatiegevaar door de [Dienst Testen](#) met de betreffende laboratoria en GGD-en opgepakt zal worden. Mocht de Dienst Testen op weerstand stuiten bij de GGD-en, dan vragen we graag jullie medewerking dit in goede banen te leiden.

Advies

Uitwassen/verwijderen swabs

De Adviesgroep heeft kennis genomen van het RIVM-rapport *Evaluation of the elution and removal of swabs*. (Bijlage)

Voor wat betreft het risico op en de gevolgen van contaminatie wijst de Adviesgroep erop dat contaminatie van klinische monsters bij afname in een omgeving waar met materiaal met hoge load virus of RNA wordt gewerkt, duidelijk bewezen is bij griepvaccinatie. In twee gepubliceerde studies uit het VK werden patiënten die bemonsterd waren in een ruimte waar met griepvaccinatie met subunit (hoge RNA content) of levend verzwakt griepvaccin werd gevaccineerd positief gevonden met hoge Ct waarden in PCR voor 1 of meer griepvirus typen. Ook oppervlakten bleken

gecontamineerd met griepvirus RNA, analoog aan de bevinding met SARS-CoV-2 in teststraat die swab op locatie 'sopt' en verwijdert. In Nederland wordt in de RIVM/NIVEL huisartsen peilstation surveillance hetzelfde gevonden. Heel regelmatig wordt in de griepvaccinatieperiode in monsters afgenomen door huisartsen bij patiënten met acute respiratoire klachten 2 tot zelfs alle 4 de griepvirus typen die in het quadrivalent vaccin zitten aangetroffen.

In 2019/2020 is dit fenomeen met griepvaccinatie verder uitgezocht. De gebruikte geïnactiveerde vaccins in Nederland bevatten een hoeveelheid RNA dat een Ct geeft van 10-13 voor verschillende griepvirus genoomsegmenten. Dit is vergelijkbaar met sterk positieve SARS-CoV-2 monsters in een teststraat. Middels sequencing heeft het RIVM aan kunnen tonen dat de PCR positiviteit in de klinische monsters afkomstig was van contaminatie met RNA uit het gebruikte quadrivalente griepvaccin. De huisartsen waarbij patiënten met zulke resultaten werden gevonden gaven allen aan de betreffende patiënten bemonsterd te hebben in dezelfde ruimte als waarin kort tevoren griepvaccinaties zijn toegediend bij andere personen. De publicaties uit het VK en deze eigen bevindingen geven aan dat lage load contaminatie van klinische monsters bij afname in een omgeving waar omgevingscontaminatie optreedt reëel is.

Uit bovenstaande en het RIVM-rapport *Evaluation of the elution and removal of swabs* volgt dat het risico op contaminatie in een teststraat voor SARS-CoV-2 aanwezig en reëel is. Het rapport beschrijft een aantal voorwaarden waaraan zou moeten worden voldaan om contaminatie te voorkomen. Deze voorwaarden zijn echter aanzienlijk en vereisen strikte naleving. De kans dat hier in de praktijk niet altijd aan voldaan zal worden acht de Adviesgroep reëel, juist ook omdat het uitwassen en verwijderen van swabs wordt ingegeven vanuit praktische redenen en onder grote tijdsdruk wordt gewerkt.

Het voorgaande bevestigt het eerdere standpunt van de Adviesgroep dat het uitwassen en het verwijderen van de testswab van SARS-CoV-2 afnames in de teststraat vanwege het contaminatiegevaar niet wenselijk is en vrijblijvende oplossingen/gedoogbeleid niet de aangewezen oplossing is.